

TIEDOTE (ISBEO 2020)
23. joulukuuta 2011

Itä-Suomi profiloituu metsällä

Bioenergiasta työtä ja toimeentuloa Itä-Suomeen

Itä-Suomi profiloituu metsä-Suomena ja uusiutuvan energian edelläkävijäalueena, metsäenergiapankkina sekä alan maailmanluokan osajana ja laitevalmistajana.

Itä-Suomen bioenergiaohjelman 2020 (ISBEO 2020) on viiden itäisen maakunnan yhteinen ohjelma. Ohjelman toteutumisella on merkittävät aluetaloudelliset vaikutukset. Pelkästään metsähakkeen hankinnan on arvioitu työllistävän suoraan 910 henkilötyövuotta, välilliset vaikutukset mukaan lukien puhutaan 2100 henkilötyövuodesta. Metsähake korvaa tuontipolttoaineita, arviolta 200 miljoonaa euroa rahaa jää Itä-Suomeen, jos ohjelman mukaisesti 200 000 tonnia öljyä korvataan metsäenergialla ja muilla uusiutuvilla.

Uusiutuvaa energiaa 200 miljoonalla

Bioenergiaohjelman taustalla on eri maakunnissa tehty maakunnallinen bioenergia-alan kehittämistyö. Esimerkiksi Pohjois-Karjalassa bioenergia-alan ohjelmatyötä on tehty jo 1990-luvun alusta lähtien, tuoreena ohjelmanä Pohjois-Karjalan ilmasto- ja energiaohjelma 2020. Maakunnallisen työn tuloksista kertoo osaltaan muun muassa se, että esimerkiksi Pohjois-Karjalan uusiutuvaan energiaan liittyvä liikevaihto on kasvanut noin 85 M€ tasosta 200 M€ tasoon viimeisen kuuden vuoden aikana.

Ohjelmassa on asetettu kunnianhimoiset tavoitteet sekä uusiutuvien energialähteiden käytölle että alueen omavaraiselle energian tuotannolle energian säästämistä ja energiatehokkuutta unohtamatta. Eri toimijoiden yhteistyön merkitys korostuu tavoitteiden toteutumiseksi. Mukaan tarvitaan niin teollisuus, julkinen sektori, yritykset kuin kotitaloudetkin. Lisäksi tarvitaan merkittäviä investointeja uusiin liiketoimintamahdollisuuksiin.

Itä-Suomen bioenergiaohjelma 2020 tuli voimaan kun Etelä-Karjalan liitto viimeisenä maakuntaliittona hyväksyi ohjelman kokouksessaan 20. joulukuuta. Ohjelman valmistelun puheenjohtajamaakuntana Pohjois-Karjalan maakuntahallitus hyväksyi ohjelman sitä edeltävänä päivänä eli 19. joulukuuta.

Pyrolyysitehdas ja bioenergianeuvonta

Ohjelman toteuttamiseksi tarvitaan mukaan koko laaja toimijakenttä. Myönteisiä uutisia on viime aikoina kuultu esimerkiksi Pohjois-Karjalan suunnalta. Uusin aktivoituminen energia-alalla on Fortumin kaavailu rakentaa metsähakkeesta ja muusta puubiomassasta pyrolyysiöljyä tuottava demonstraatiolaitos Joensuun voimalaitoksen yhteyteen. Vastaavaa ratkaisua ei ole vielä käytössä missään, vaan laitos on ensimmäinen laatuaan maailmassa.

Monia muitakin bioenergia-alan uusia toimenpiteitä on vireillä. Pohjois-Karjalassa käynnistyy vuoden alussa bioenergianeuvonta Metsäkeskuksen, ELY -keskuksen ja maakuntaliiton koordinoimana. Tähän saakka toimintaa on tehty eri hankkeilla mutta nyt ollaan rakentamassa pysyvä neuvontapalvelu maa- ja metsätalousyrittäjille, lämpöyrittäjille ja kaikille bioenergiasta kiinnostuneille. Motivan tuella Joensuussa on lisäksi jo toteutettu Joensuun kaupungin ja Kontiolahden kunnan toimesta rakentajien ja korjaajien energianeuvontaa. Suuren suosion saivat myös Joensuussa järjestetyt rakentajaillat, joissa opastettiin rakennushankkeen laadukkaaseen suunnitteluun. Esillä olivat mm. rakennusten energiatehokkuus, kosteudenhallinta, ilmavaihto ja talojen lämmitysratkaisut. Rakentajailtoihin osallistui lähes 300 rakentamista ja korjaamista suunnittelevaa henkilöä ja alan ammattilaista.

Uusiutuvan energian edelläkävijä

Uusiutuvien osuus Itä-Suomen energiankäytöstä on 55 %, mikä on lähes kaksinkertainen muuhun Suomeen verrattuna. Tavoitteena on nostaa uusiutuvan energian osuuden primäärienergiankäytöstä 78 %:iin. Näin

uusiutuvien osuus säilyy ohjelman toteutumisen myötä kaksinkertaisena valtakunnan tasoon verrattuna myös vuonna 2020.

Itä-Suomessa uusiutuvan energian käytön lisäystavoitteet kohdistuvat suureksi osaksi puuenergian käytön lisäämiseen. Puunjalostusteollisuus, sekä kemiallinen että mekaaninen, on merkittävä perusta myös korkealle puuenergian käyttöasteelle. Metsäteollisuuden raaka-ainetarpeet ja uusiutuminen luovat mahdollisuuden myös puuenergiaraaka-aineen käytölle ja myös uusille liiketoimintamahdollisuuksille.

Esimerkiksi metsähakkeen käytön osalta tavoitteena on kaksinkertaistaa nykyinen käyttö vuoteen 2020 mennessä. Biopolttonesteet, pyrolyysiöljy ja biohiili ovat potentiaalisia mahdollisuuksia puuenergian jatkojalostamiseksi tulevaisuudessa Itä-Suomessa. Puuenergian tuotantoa ja käyttöä täydentämään tarvitaan myös muuta uusiutuvaa energiaa. Esimerkiksi tuulivoimatuotannolle ohjelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen tarkoittaa käytännössä 10–15 tuulivoimapuistoalueen ja yli 150 suuren kokoluokan tuulivoimaloiden (á 3 MW) rakentamista Itä-Suomeen. Myös biokaasun tuotantotavoitteen saavuttamisen edellytyksenä ovat useat kymmenet isomman kokoluokan biokaasulaitosinvestoinnit.

Kohti energiaomavaraisuutta ja energiatehokkuutta

Uusiutuvien energiamuotojen osuuden kasvu heijastuu myös Itä-Suomen energiaomavaraisuuteen. Ohjelman toteutumisen myötä tavoitteena on nostaa energian omavaiisuusastetta sähkön- ja lämmöntuotannossa 83 %:iin nykyisestä 56 %:sta.

Omavaraisuusaste kohoaa kun tuontipolttoainetta jää pois Itä-Suomen energiataseesta. Lisäksi bioenergiaohjelman tavoitteissa on huomioitu energiasäästäminen ja energiatehokkuus. Tavoitteena on vähentää energiankulutusta kymmenellä prosentilla.

Maailmanluokan metsäenergian osaamista

Itä-Suomi on maailman luokan metsäteollisuuskeskittymä ja metsäosaaja. Uusiutuva metsäteollisuus ja vihreä liiketoiminta nähdään tulevaisuuden merkittävimpänä liiketoiminta-alueena Itä-Suomessa. Kansainvälisestikin menestyneitä ja tunnettuja osaamisalueita ovat metsäenergian korjuuteknologia, biopolttoaineita käyttävät voimalaitokset ja tulisijat sekä alan säätö- ja automaatio-osaaminen. Alan tutkimus ja koulutusosaaminen ovat kehityksen vetureita.

Lisätietoa ohjelmasta löytyy www.isbeo2020.fi

Lisätietoja:

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton maakuntasuunnittelija Pasi Pitkänen p. 0400 832 572,
pasi.pitkanen@pohjois-karjala.fi